

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 24 Oor.
Pe o jum. de an 12 "

GAZETA TRANSILVANIEI

REDACTIA
SI ADMINISTRATIJA
Str. Prundului Nr. 16

INSERATELE
se primesc la admini-
stratie. Preţul după tarifi
si involaş.

ZIAR POLITIC NAŢIONAL.

Manuscrisele nu se in-
napoiasă.

Până după seceriş...

Ziarele ententei, autodiplomaţii,
ovni din Ardeal, cei cari cunosc pe
cutare, sau a căror prietini au câte-o

Să recapitulăm puțin cu acest
prilej diferitele date fixate în trecut
despre intrarea în acțiune a Româ-
niei. Prima informațiune a sunat

Unui cetitor cu judecată obiec-
tivă sau oricărui om cu minte trează
li este imposibil să nu zimească la

O pildă eclatantă pentru ilus-
trarea acestei teze e desfășurarea
crizei italiene. În 4 Maiu Italia rupe

românești a fost în repetite rânduri
inaugurată și condusă în direcțiuni
nu tocmai prielnice intereselor ne-

Oetim în ziare, că guvernul
României tratează acum la inițiativa
ententei cu guvernul rusesc pentru

Înțelegem pe deplin atât pe
d-l Carp, care cere imediat război
impotriva Rusiei cât și pe d-l Filipescu

Cu termene earăși să prezintă
tot așa de curioasă afacerea: Ori
sunt acele veritabile și atunci sper,

Rugăm deci publicul să nu
mai dea crezământ astorfel de știri
vie ele din partea ori cui, că nu

rece, cu demnitate românească, cu
Incredere în conducătorii țării, cu
conștiința liniștită și cu convingerea,

Românii din Transilvania și
Ungaria și-au făcut și își fac cu
scumpătate datorința lor pe câmpul

Un monument
al Independenței.

Râmnic-Vâlcea 20 Mai v.

La 17 Mai a. c. în o frumoasă di-
mineață de Duminecă, am asistat la
inaugurarea desvârlirii monumentului

D-l Dr. G. Sabin, întemeietorul
monumentului, prin o patriotică vor-
bire recomandă dlui primar spre pă-

D-l primar A. G. Boicescu, prin o
insufletită cuvântare multămește ini-
țiatorului pentru această podoabă a

*) Această scrisoare ne-a sosit de-abea
cri cu posta.

dl colonel Arghirescu, comandantul gar-
nizoanei locale, dl advocat și distins
orator Procopiu în numele Ligei, al

Sunt încă în Râmnic și alte mo-
numente. Este un impozant bust al lui
Alexandru Lahovari, a renumitului ora-
tor și om de stat, ridicat în parcul pri-

Ridicat în amintirea ostașilor din
acest județ, cari au murit moarte, de
eroi în războiul din 1877-8, și în cam-
pania din 1913, acest monument se da-

În 1877, dânsul era student al
facultății de medicină din București în
anul II și împreună cu colegii săi în

Pentru acest scop, ca prefect al
județului, prin donațiuni și prin sume
prevăzute în bugetele județului și ale

Trebuia amenajată și întărită
coasta prin mai multe platforme ori-
zontale și prin „poteci spirale, pavate

printre arbori, pentru a se preumbla
în largul și frumosul parc de brazi,
care s'a făcut de vreo 30 ani în coace

Intâia platformă, mai lată, pe care
stă monumentul, e întărită cu un zid
de piatră cioplită, în formă patru un-

Astfel, statua independentei, fru-
mosul simbol al României, împreună
frontispiciul său și cu lucrarea archi-
tectonică de pe coasta Capelii, care se

După darea de samă a dlui Dr.
Sabin, această lucrare a costat 48,284
de lei. Pentru această cheltuială nu

Din vânzarea acestei broșuri, ti-
părită în anul 1912, în 18410 exem-
plare și 400 exemplare editură de lux,

Ce bine și ce frumos ar fi, dacă
s'ar găsi oameni generoși și energici,

Impărate...

Prinos scumpilor mei Morți...

Impărate,
Vedenie trecută mă supune
Ascultă-mă... că'n mii de inimi bate
A harfei mele sfântă rugăciune.

Și eum urla poporu-nvolburat
Lovit'a Moise stânca-noremenită
Și limpede izvor
A luminat privire tuturor.

...Când morții toți eu viii-și împreună
Și strigătul și armele și inima
Și toate!
Atuncea iadul de-ar porni pe noi

tualilor, a clasei de mijloc și a tinerimei
se referă bine înțeles la amândouă se-
xele.
Cu toate aceste aflu de trebuință să

temelie a familiei și educatoare a tiner-
rilor odrasle ale neamului.
Numai în linia a doua apoi poate
fi vorba și de-o activitate publică în

Crucea de argint pentru merite caporalului Ioan Cosma dela secția sanitară 11/12 și infanteristului Iosif Bălan dela spitalul de câmp 7/5.

Medalia de aur pentru vitejie s'a conferit sergentului de ștab Andrei Popărzan dela bat. de vânători 31.

Din regimentul 23 și 24 de onveni au fost distinși următorii soldați: **Cu medalia de vitejie cl. I** caporalul Gheorghe Drogar (24).

Cu medalia de vitejie cl. II: Cadeții Dr. Simon Vulcu, Stefan Fodor, Gheorghe Figura (toți din reg. 23), caporalul Trajan Dean, infanteristul Ioan Lasru, sergentul Victor Nistor și Ioan Baciu, infanteriști: Moise Mirgan, Michail Major, Dr. Constantin Moldovan, Petru Boca, Stefan Gabor, Iuliu Sulă și Nicolae Milva (toți din reg. 23); sergentul Iosif Sorban, caporalii Lazar Berju, Ioan Gavrița, fruntașii Petru Iubian, Michail Chelmea, infanteristul Eremie Timar — toți din reg. 24.

Medalia de bronz pentru vitejie s'a conferit sergentului Dumitru Ardelean și infanteristului Gheorghe Fula din reg. 24.

Fununcie. In 24 Mai v. a avut loc la Iași cununia d-șoarei **Lucreția Grigorescu**, fiica d-lui și d-nei colonel E. Grigorescu cu compatriotul nostru d-l profesor universitar **Ioan Ursu**. Sincere felicitări.

O manifestație grandioasă a Românilor bucovineni. Din Suceava (Bucovina) se comunică: Cu prilejul recuceririi Lembergului a avut loc Miercuri seara întrunirea studenților români din Suceava, care împreună cu întreaga populație a orașelor Suceava și Ițcani, în frunte cu autoritățile și muzica, au făcut manifestații pe toate străzile orașelor, cântând imnul național. După aceea, s'au oprit în fața prefecturii Sucevei rostind cuvântări la adresa împăraților aliați, amintind tot odată pe Regele Ferdinand hotărând să-i trimeată o telegramă de mulțumire pentru purtarea de autoritățile românești au avut față de refugiații bucovineni în România, în timpul invaziunii Rușilor.

Pe ziua de Sâmbătă (azi) se pregătesc să se officieze în biserică Sf. Ioan un Te deum la care vor lua parte mai mulți fruntași ai Bucovinei. În acest scop a sosit la Cernăuți și Mitropolitul Repta. Se fac mari preparative pentru acest Te deum, la care vor asista toți oamenii politici și civili din capitala Bucovinei și din împrejurimi și unde Mitropolitul de Repta, contele Meran, guvernatorul Bucovinei, vor ține cuvântări.

Prima Româncă admisă la un concurs un vers tar. Am vorbit despre cererea doei Dr. Pușcariu, de a fi admisă la concursul pentru catedra de clinică oftalmologică dela universitatea din Iași. Membrii comisiei au supus cazul la aprecierea d-lui ministru de culte. D. Duca a telegrafiat d-lui prof. Demetriad, președintele juriului, spunând că legea nu prevede vre-o deosebire de sex pentru ocuparea unei catedre universitare și că în consecință d-na Dr. Pușcariu să fie primită la concurs.

D'Annunzio înrolat. Din Roma se anunță: Gabriele d'Annunzio a primit ordinul de a se prezenta la regimentul său.

Noii unelte de războiu. Din Roma se anunță: Ziurul „Tyd” din Amsterdam confirmă știrea că la Essen în stabilimentele speciale, s'ar fabrica o mașină monstru, destinată a azvării lichide fierbinți la mari distanțe.

O Ligă pentru spulberarea mincunilor. Din Iași se anunță: Inginerul

Theodor C. Lecca a adresat tuturor Românilor iubitori de adevăr și dreptate un apel călduros, prin care propune înființarea unei Ligă pentru luminarea poporului român, despre calomniile răspândite împotriva poporului german. Inginerul Lecca care tuturor, care au studiat în Germania să vie să pue umărul pentru desăvârșirea unei opere de real folos pentru România. Aderările sunt a se trimite d-sale la Iași Strada Cosma, No. 11. D-l Lecca nu propune Ligă cu scopuri politice ci o Ligă pentru a învedera, că România a avut pururea un mare prieten în imperiul german și că Germania are interesul existenței unei Românii mari și puternice.

Pentru masa studenților români din Brașov s'au mai făcut următoarele contribuții: D-la d-ii **Gheorghe Bărsan**, comerciant în Zărnești, 50 cor., în amintirea neuitatei sale soții și Maria Bărsan născ. Neguț.

Primească piosul donator sincere mulțumite.

Diracțiunea mesei studenților.

Un ochi prețuit cu 120.000 de coroane. In zilele trecute s'a isprăvit un proces interesant, care s'a târăgănat mult în America. Acest proces a fost intentat unei fabrici de-a societății „W. S. Tyler Company” de către muncitorul **Teodor Herman** emigrat din Ungaria. Herman adevărat lucrând în fabrica societății amintite își pierduse lumina unul ochi în urma unei nenorociri ce i-se întâmplase în timpul serviciului, și cerea acum dela proprietarii fabricii despăgubire. După multe târăgăneli și cercetări tribunalul din New York a adus în fine sentința definitivă conform căreia numita societate a fost deobligată să-i plătească drept despăgubire muncitorului **Herman** suma de 120 de mil de coroane, de care ce s'a constatat, că dânsa poartă răspundabilitatea pentru nenorocirea muncitorului.

Deserțiunile în Rusia. Din Berlin se anunță: Listele publicate ale deserților rușești devin zilnic tot mai lungi. Din front, din locurile de instrucție, din lazarete fug soldații și oșterii. De când s'a sporit enorm numărul deserților, se pedepesc cu moarte toți care se prezintă ca prizonieri voluntari, iar averea lor este confiscată.

Muzica la promenada de jos Luni la oarele 5 p. m.

Pentru sârmanii soldați români cărora li-s'au amputat picioare sau mâni și cari și-au pierdut lumina ochilor.

In urma apelului nostru din numărul trecut și al ziarului am mai primit următoarele contribuții maritimioase:

Transport din n-rul trecut 3406 c. 31 f.

D-l Norbert Hofmeister din Charlottenburg . . . . . 10 »

La oaltă 3416 c. 31 f.

Câștig principal 200.000 coroane. Direcția c. r. a loteriei de stat în Viena aranjează a XXXI loterie de stat pentru scopuri militare de binefacere. Tragera urmează în 15 Iulie a. c. Planul loteriei este bogat dotat cu 21.146 câștiguri în suma totală de 625.000 cor. cu câștiguri principale de 200.000 cor., 50.000 cor., 30.000 cor., 20.000 cor. etc.

Toate câștigurile se plătesc în bani gata. Losuri la 4 cor. se capătă la traficul, zarafii, oficii postale, de dare.

Bibliografie.

A apărut: **Discursurile Contelui Stefan Tisza 1893 — 1915.** (Cu o prefață despre personalitatea contelui Tisza și despre concepția lui asupra problemei românești). Adunate de un român iubitor de adevăr. Tipografia Poporul Român, Budapasta, VII, lka-u 36.

— Cunoscuta revistă literară: **»Drepturile femeii»** 3-4 sub direcția d-nei Eugenia de Reuss Ianculescu și cu articole semnate de d-nii Virginu Iosif; Gala Galaction, Dem. Theodorescu, Alexandru Agnese, Peniamin Stratoneanu și d-nele Constantza Zissu, Eugenia de Reuss Ianculescu și Marie Shepskanks. De vânzare la principalele librării din București.

— A apărut **»Sandu Molea»** nuvelă de Alexandru Agnese. Lei 1, de vânzare la principalele librării din țară.

— **»Aquarele»**, poezii de Constantza Zissu — lei 1-50 de vânzare la toate librăriile din țară.

Proprietar:

Tip. A. Muresianu: Branisce & Comp.

Redactor responsabil: Ioan Lacea

O mare grădină cu fructe

împreună cu iarba este de arădat în **Scheiu Pașite b. 38.**

Amănunte dă d-na **Sofia Daneș** cu locuința în Cantina de pe Straje

1-3

TIPOGRAFIA
A. MURESIANU:
BRANISCE
& COMP

STRADA PRUNDULUI 15.

Modern aranjată în casele proprii, asortată cu tot felul de caractere de litere nouă, stă la dispoziția onor. clienți, cari doresc vre-o tipăritură ca Bilete de vizită, Bilete de logodnă, Bilete de nuntă, sau: cărți de școală, tipărituri de bancă etc. Ori ce fel de tipărituri se execută prompt și iute.

celi despre jertfele supraomenești a-le suferitor și miilor de femei din Rusia, cele mai multe ieșite din familii distinse de burghez și nobili, cari și-au pierdut tot confortul și îndestularea unui trai lipsit de griji, ca să se coboare între muncitori și să-i trezească la o viață mai omenească și mai culturală.

Idealul meu despre cum va trebui să fie femeia română în viitor nu se înalță până la culmile aceste de desăvârșită abdicare de toate convențiile sociale. Intre împrejurările noastre e suficient dacă femeia se va mărgini la educația propriului ei sex.

In scopul acesta va tinde înainte de toate ca să se înfăptuiască regenerarea culturală și națională a femeilor dela orașe, cari sunt chemate apoi să devie conducătoarele mișcării de trezire și îndreptare spre o viață mai superioară a tuturor femeilor inteligente dela sate. Când toate aceste vor fi pe deplin câștigate pentru cauză, se va porni apoi cu vigoare și în cooperare cu așezămintele culturale a-le bărbaților și **mărețea operă de eliberare a țărăncilor** noastre din robia neștiinței, a superstițiilor de tot soiul și a neînțelegerii rolului lor de gospodine și de mame.

Roadele acestei activități feminine se vor resimți din partea întregului neam. In fața ochilor noștri se va desăvârși

priveștița măreață a unui neam pornit cu pași rezezi pe calea unei propășiri solide și sigure.

Strănepoții noștri, când vor cercă să-și dee seamă de cauzele, cărora vor avea să mulțumiască toate bunătățile unei vieți mai culturale, întemeiate și pe o mai desăvârșită bunăstare economică, se vor închina desigur cu respect și admirație în fața femeilor noastre, fără de a căror muncă idealistă și jertfitoare **unitea** aceasta nici nu s'ar fi putut înfăptui.

Să de-e Dumnezeu ca să fie așa!

Post scriptum: Dragă prietino! Aveam de gând să scriu și epistola a douăsprezecea. Eră să fie un fel de sinteză a ideilor și credințelor mele cărora le-am dat haină în scrisorile de până acum. Voiam să arunc și o privire după perdeaua aceea tainică care se chiamă **viitorul** neamului nostru.

In clipa când am luat însă peana în mână, m'a părăsit liniștea sufletească care m'a ajutat până acum. Am fost cuprins și eu de acea surescitare nervoasă, care stăpânește toate inimile românești dela izbucnirea războiului. Mințea și inima și-au început oscilațiile vehemente între cei doi poli opuși unul al **nădejdi** **trandafirii** în ceasul mântuirii care pare că bate foarte aproape, cel-

lalt al **desnădejdi** și a temerii grozave că poate și după acest înfricoșat război vor rămânea toate așa cum sunt...

Voi adastă deci cu scrisoarea aceasta până după sfârșitul războiului. Căci dela acest **sfârșit** atarnă **felul** în care va trebui să-o scriu. Poate va fi un **imn de preamărire** Dumnezeului popoarelor, care după atâtea veacuri de suferință și-a întors în fine fața și spre acest obidit neam . . . sau va trebui să fie un **tulnic de raliere**, de concentrare a energiilor ce ne-au mai rămas, ca să întâmpinăm cu fruntea ridicată și fără a desperă — nenorocul care se va fi lăsat din nou asupra capetelor noastre.

Dar e cu puțință și o a treia eventualitate. Se poate ca să pălească încă înainte de sfârșitul războiului steaua de noroc, care m'a ocrotit până în momentul când scriu aceste șire. De-o fi să cadă pentru totdeauna din mâinile mele condeii care l'am purtat cu cinste, de-o fi să înceteze sbuciumul inimei mele care a răgut și pentru neamul meu iubit, te rog cetește încă odată cele douăsprezece scrisori, în cari am pus o parte a sufletului meu, și scrie tu **încheierea**, pe care a o scrie nu mi-a fost îngăduit.

Antreprize de pompe funebre

E. TUTSEK.

Brașov, Strada Porții Nr. 3.
vis-à-vis de băcânia Steaua Roșie.

Recomand Onor. public la cazuri de moarte stabilimentul meu cu toate cele necesare pentru înmormântări mai pompoase și mai simple **cu prețuri ieftine.**

Depou de cosciuge de metal ce se pot închid hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea proprie a **cosciugelor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejar.**

Depou de **cununi** pentru monumente și **plantici** cu prețurile cele mai moderate.

Reprezentanță de monumente de marmură, cară funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un **car funebru** vândat pentru **copii**, precum și cioclii.

Comande întregi se esecută **prompt și ieftin**, iau asupra-mi și **transporturi de morți în străinătate.**

La cazuri de moarte a se adresa

Telefon interurb. 405.

E. Tutsek.

27-26.

Magazin cu specialități

de **Mărfuri împletite și tricotaj, de toate sorturile.**

Fabrica de împletituri și tricotage Brașov.

J. TEUTSCH & Cie

STRADA PORȚII Nr. 6.

22-50

COVOARE Cluj
LINOLEUM
PERDELE

Pânzături, albituri de pat, se pot cumpăra cu prețul cel mai convenabil, în alegere mare, prețurile cele mai ieftine la

TELLMANN & SPEIL
Târgul Grăului nr. 8.

Îngrijim și așezarea de **Linoleum** cu lucrători esperți
Lucrările de **Linoleum** în Hotel Corona sunt executate de firma de sus.

Văpsitul cel mai bun și ieftin este să văpșeți singur cu vâpsel și lacuri bune că durează mai mult, esteriorul e mai frumos
Gospodina n'are supărare și nici perdere de vreme.

LACURI PENTRU MOBILE
LACURI PENTRU PODELE
LACURI EMAIL ALBE ȘI CU CĂLORI.

Probate de mulți ani, foarte durabile, se capătă numai la

14-46

Iul. Teutsch

Magazin de Droguerie
Fondată la anul 1890.
TELEFON Nr. 196.

MIHALY JENŐ

CROITOR DE HAINE BARBĂTEȘTI MODERNE.

BRAȘOV, Târgul inului Nr. 26, etajul I.

aduce la cunoștința On. public, că pe lângă croitoria pentru bărbeți, am înființat și

Croitorie pentru dame.

Confecționez ori și care îmbrăcăminte pentru dame, costume, bluze, rochi după cea mai nouă modă, pe lângă prețuri moderate.

Cu ocaziunea sezonului ce se apropie rog sprijinul Onor. public pentru amândouă întreprinderi.

Cu distincți stimă **MIHALY JENŐ.**

44-52

Specialitate de apă minerală.

Isvorul MATILD din Bodok

este cel mai apreciat reprezentant al apelor minerale alcalice.

Apă minerală de primul rang

care amestecată cu vin este superioară celorlalte ape minerale.

Beutura de predilecție a cercurilor celor mai înalte sociale

care în urma conținutului și îngrijirii conștiențioase și curate a isvorului, se preferă din partea medicilor apei minerale mondiale renumite Gieshübler.

Cel mai bun semn

contra falsificărilor a apei minerale MATILD este limpezeala absolută până la cea din urmă picătură.

Deposit principal a apei MATILD în Brașov la firma E. O. & L. THEIL, Strada gării Nr. 25. Telefon 364 se capătă în cele mai multe prăvălii cu ape minerale și în restaurantele mai de frunte.

Cu toată stima

Administrația isvorului, Iosef György,
Șepsibodok (Ardeal).

7-200.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

... SITUAȚIUNE SUMARĂ. ...

1914.		1915.	
7 Iunie		30 Mai	6 Iunie
211695969	155053969	258998709	259004708
1022952	—	637626	642491
191004498	56642000	223432388	221753190
44808957	22929000	49442498	48617534
11924059	42130300	11273958	11273958
11997162	21879957	182632495	189982995
16825877	20250343	11537860	11537860
4042281	—	16476677	16476677
6716430	—	5265281	5965281
1072791	—	6733709	6733709
1535579	—	1107106	1107106
124170867	—	1387846	1416477
128423000	—	130538391	133795216
20678615	—	200000000	200000000
22831952	—	162238983	162170583
6913594	—	21501880	21526912
805664583	—	22270440	22489916
		80527992	80387486
		1834710283	1342868422

1914.		1915.	
7 Iunie		30 Mai	6 Iunie
12000000	Capital	12000000	12000000
87110474	Fond de rezervă	39714199	39714199
5391318	Fond. amort. imob. mob. și mașini	5768306	5768306
425008420	Bilete de bancă în circulațiune	645293790	648629490
5330786	Dobânzi și beneficii diverse	7014543	7324592
10546926	Conturi curente și recep. la vedere	63712608	65747133
252593867	Efecte și alte valori de restituite	492777374	495965799
57682792	Conturi diverse	68429465	67718908
805664583		1334710283	1342868422

TAXA: (Scont 6%
Dobânda 7%.

La prea înalta împuternicire a Maj. Sale Apost. c și reg.

A 31-a LOTERIE de Stat c. și r.

pentru scopuri de binefaceri militare

Loteria aceasta conține 21.146 câștiguri în bani gata în suma totală de 625.000 C.

Câștigul principal 200.000 coroane.

Tragerea urmează în Viena în 15 Iulie. 1915. Un los costă 4 cor.

Losuri se capătă la secțiile loteriilor de stat în Viena III. Vordere Zollamtstrasse 5. Colectanți de loterie, Trafici, la oficiile de dare, poste telegraf și căiferate, zarafi etc. Planuri pentru cumpărători gratis.

Losurile se trimit franco

Direcția c. r. a loteriei.

4-10

Secția loteriet de bine-facere.

Atelierul nostru tipografic

precum și

Redacția și Administrația ziarului „Gazeta Transilvaniei”

s-au mutat în casele proprii din

Strada Prundului Nr. 15

(vis-a-vis de băile românești).

Rugăm decernătorul public românesc precum și vechea noastră clientelă să ne onoreze și în noul nostru local cu comanda lor, cari vor fi executate prompt și la timp.

Comenzile se pot face și prin telefon, rugând în acest scop pe onorații noștri clienți să ne cheme la telefon.

Telefonul redacției și al tipografiei poartă numărul 226.

Onorațiilor noștri cetitori le aducem la cunoștință, că ziarul nostru se află de vânzare în fiecare seară la orele 5¹/₂ la administrația ziarului nostru apoi la firmele din cetate: SERVATIUS (Târgul cailor), zarafia POP, firma EREMIAS-nepoții (Strada Hirschler) și la firma ROSENBERG din fostul local al „Gazetei Transilvaniei”, la tutungeria din colțul Bulevardul Rudolf --- promenada de jos

In Sidiu: la tutungeriile Hermine Frank (Str. Csnădiei), L. v. Nemeth și Berta Stürmer.
In Blaj: la Librăria diecezană.
In Făgăraș: la librăriile Preda și D. Thierfeld.
In Turda: la librăria românească.

In Mediaș: firma G. A. Reissenberger.
In Abrud: la colportarul A. Taigher.
In Caransebeș: firma Petru Lepa.
In Borgopund: firma Iacob Chencinschi.
In Cluj: tutungeria Lehota, Bar. Veselényiut.

Cu stimă:

Societatea în comandită **Tipografia A. Muresianu - Branisce & Comp.**